

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Δ' ΤΑΞΗΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 6 ΙΟΥΝΙΟΥ 2014
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

A1

Τόσο κοντά στα τείχη έχουμε τον εχθρό! Φυλαχτείτε λοιπόν από τον κίνδυνο, προστατέψτε την πατρίδα. Μην έχετε εμπιστοσύνη στις δυνάμεις της πόλης. Να αποβάλετε την αυτοπεποίθηση που είναι υπερβολική σε σας. Μην πιστέψετε πως θα ενδιαφερθεί κανείς για την πατρίδα, αν εσείς οι ίδιοι δεν φροντίσετε για την πατρίδα. Θυμηθείτε ότι κάποτε η πολιτεία βρέθηκε στον έσχατο κίνδυνο!

Στον λατινικό πόλεμο, ο Τίτος Μάνλιος, ύπατος, που καταγόταν από αριστοκρατική γενιά, είχε την αρχηγία του στρατού των Ρωμαίων. Αυτός, όταν κάποτε έφευγε από το στρατόπεδο, διάταξε να απέχουν όλοι από τη μάχη.

Τότε ρώτησε την κόρη του, αν μετά από κάποια χρόνια θα προτιμούσε να είναι ασπρομάλλα ή φαλακρή. Όταν εκείνη απάντησε «εγώ, πατέρα, προτιμώ να είμαι ασπρομάλλα», ο πατέρας προέβαλε σ' αυτήν το εξής ψεύτικο επιχείρημα: «Δεν αμφιβάλλω ότι δεν θέλεις να είσαι φαλακρή. Γιατί, λοιπόν, δεν φοβάσαι μήπως αυτές εδώ σε κάνουν φαλακρή;»

B1.

proxime
opes
magis nimia
nullius
ipsi
extero
discrimina
nobilis genera
exercitibus
omni
illud
patrum
istarum
sibi

B2.

habento
cautum/ cautu
tutantem/ tutaturum/ tutatum
nolles
deposuerit
nasci
abibunt
edic
abstineant
mavultis
obiceris (-re)
fiant

Γ1α.

oribus: αφαιρετική οργανική του μέσου στο confidere

vobis: δοτική προσωπική κτητική στο ρήμα est

neminem: υποκείμενο του ειδικού απαρέμφατου consulturum esse (ετεροπροσωπία)

patriae: δοτική προσωπική χαριστική στο απαρέμφατο consulturum esse

fuisse: ειδικό απαρέμφατο, αντικείμενο στο ρήμα mementote

bello: αφαιρετική του χρόνου στο ρήμα praefuit

genere: αφαιρετική της καταγωγής στη μετοχή natus

aliquot: επιθετικός προσδιορισμός στο annos

cana: κατηγορούμενο στο ενν. filia ή illa από το απαρέμφατο esse (το 1^ο στο κείμενο)

cana: κατηγορούμενο στο ego από το απαρέμφατο esse (το 2^ο στο κείμενο)*

illi: αντικείμενο έμμεσο στο obiecit

te: αντικείμενο στο faciant

***Σημείωση:** μετά από διευκρίνιση του Υπουργείου Παιδείας έπρεπε να χαρακτηριστεί συντακτικά ο δεύτερος τύπος cana που αναφέρεται στο κείμενο.

Γ1.β

Nolite cavere periculum

Ne caveritis periculum

Γ2.α

quin calva esse nolis: δευτερεύουσα ονοματική πρόταση του quin, ως αντικείμενο στο non dubito· εισάγεται με το σύνδεσμο quin, γιατί η προηγούμενη πρόταση είναι αποφατική, εκφέρεται με υποτακτική επειδή το περιεχόμενο της εκφράζει την πρόθεση του υποκειμένου του ρήματος της κύριας· συγκεκριμένα με υποτακτική ενεστώτα (nolis) γιατί εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου (dubito) και αναφέρεται στο παρόν-μέλλον (ιδιόμορφη ακολουθία χρόνων: η πρόθεση είναι δηλαδή ιδωμένη τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή, συγχρονισμός της κύριας με τη δευτερεύουσα πρόταση και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής της).

Γ2.β

Tum filia interrogata est a patre

Γ2.γ

Sallustius scripsit bello Latino T. Manlium consulem nobili genere natum exercitui Romanorum praefuisse.